

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXVI. Quid prodest homini si mundum universum lucretur, animæ verò
suæ detrimentum patiatur? Mat. 16. 26.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

cum tentationi : hoc est , vigilare. Tum verò quasi nihil omnino egisses , oportet orare , recurrere ad DEUM , illi te commendare , & prece humili supplicare , ut sanctissimâ suâ gratiâ te protegat. Hæc est norma salutem consequendi.

2. Considera non satis esse , ut hoc modo incipias aliquando : necesse est pergere usque ad finem sine cessatione , studio indefesso : *Omni tempore*. Credunt nonnulli sufficere , si vigilant , & orent , tempore tentationis. Non est ita. Oportet hoc agere omni tempore. Nonne vides , quid agant omnes Canes fideles ? assistunt gregi suo etiam cum procul sunt lupi , procul fures. Quare ? ne eò veniant. Hoc omnino modo etiam tibi procedendum est pro salute animæ tuæ , vigilandum , orandum , et si tentatio non adsit , ne illa veniat. *Vigilate ; & orate , ut non intretis in tentationem*. Tu verò quàm parùm tibi invigilas , quàm facile orationem abruptis . nec sollicitus es , ut crebrò interdum recurras ad DEUM , illi quæ te commendes. Non est opus , ut tentatio te occupet , ipse in illam intras , quia arma projicis , &

ita ad defensionem te reddis inhabilem. Sicut ergo non est tempus aliud , quo tuis viribus relictus non subeas periculum pereundi , ita non est tempus , quo non consulas securitati tuæ.

3. Considera , qui fructus futuri sint hujus sollicitudinis . declinare in die Judicij sortem malam : *Fugere ista omnia , quæ futura sunt . & nancisci bonam*. *Stare ante filium hominis*. De solis Justis dicitur , quòd constantes , quòd fortes staturi sint ante magni Judicis tribunal. *Stabunt in magnâ constantiâ*. De impijs dicitur , quòd sint casuri sine spe unquam resurgendi. *Non surgent impij in judicio*.

4. Considera omnem tuam industriam minorem esse , quàm ut te dignum possit reddere hoc favore. Unde rogandus est Dominus , ut *Dignus habearis* , hoc est , ut misericordiâ suâ ita tecum agat , ac si revera dignus esses. Et hoc ipsum esse debet argumentum orationis , quam effundis ad DEUM , ut in illo supremo die effugas sortem iniquorum , obtineas bonorum. *Vigilate omni tempore orantes , ut digni habeamini &c.*

XXVI.

Quid prodest homini si mundum universum lucretur , anima verò suæ detrimentum patiat ? Mat. 16. 26.

1. Considera Christum non dicere hoc loco : *Quid prodest homini , si mundum universum lucretur , anima verò suæ salutem patiat ?* sed , *detrimentum*. Ut intelligas non modò o-

peræ pretium non esse , si perdas animam pro lucro mundi , sed neque si vel minimo obijcias spiritali detrimento. Quando enim unquam tantum illi reddes , quantum auferis ? an nôsti , quan-

quantum valeat vel minimus gradus gloriae? plus valet, quam universae Monarchiae in unum cumulate Romanorum, Medorum, Macedonum, Persarum, & quotquot unquam Augustale solum conscenderunt. Adeo, ut si ad illa tuo adijcienda dominio vel unam eligeres noxam venialem, profus ageres inconsulte. Nec minus agis inconsulte, si grave tibi est liberaliter aliquid litare DEO ex his, ad quae nullâ lege adstringeris. Quid enim unquam donabis illi, quod ille non possit aliquando maximo tuo quaestu compensare? *In terrâ suâ duplicia possidebunt.* aiebat Isaias de electis, dum in mundo viverent, pro DEI amore mortificatis. Sed hoc parùm visum est Christo. Ecce igitur, quanto majori loqui placeat energia verborum: *Mensuram bonam, & confertam, & coagitatam, & superfluentem dabunt in sinum vestrum.* Luc. 6. An vidisti aliquem vendentem tibi modium frumenti admodum, quo amicis solet? primo sextarium accipit, qui sit ad regulam exactus, & hoc est, dare *Mensuram bonam.* Tum frumento implet, nec eo contentus etiam cumulat, manibusque comprimit, & hoc est dare *Confertam.* Tum concutit modium, ut grana subsidant, & hoc est dare *Coagitatam.* Denique novum super imponit triticum, ut omni ex parte defluat, & hoc est dare *Superfluentem.* Liberalior mensura, quam sit ista, usurpari non potest. Et haec est illa, quâ Dominus etiam tibi rependet omnem obolum, quem ejus amo-

re donaveris. omne verbum, quod dixeris, omnem passum, quem feceris, omnem recreationem, quâ te ipsum fraudaveris. O quam bonus est Dominus! Nunc igitur expende tantisper, quali sis animo, si non sponte immoles DEO, quidquid tibi mundus potest polliceri. Et tu tamen dicis interdum; modò salutem consequar, hoc satis mihi est. Non cupio esse sanctus. O illuso! O deceptio! si esses Imperator Romanorum, numquid summa foret dementia velle mordicus servare florem, cujus jacturâ universam Africam, Americam, Asiam liceat adjicere imperio Europae? Poterò certum tibi esto majus esse pretium floris etiam agrestis, cum tribus hisce mundi partibus comparari, quam sit trium partium mundi, si cum minimo gradu componantur gloriae tam sublimis, quem tu nihil facis. *Melior est dies una in atrijs tuis super milia.* aiebat Psaltes. ego verò sic denuo dissero. Si is, qui consistit in solo atrio Paradisi, non commutaret diem unum cum omnibus, etiam fortunatissimis, qui duci possint in terrâ; quid de illo credendum, qui versatur in Sanctuario, quò penetrare tibi curâ non est? Quis ergo dubitet consentendum non esse, ut pro quocunque lucro etiam totius mundi vel minimum feras animâ detrimentum, quod illi accidere possit ex mortificationis defectu, ex imperfectio- nibus tuis, maxime verò ex venialibus peccatis, quae deinde tantis purgatorij flammis redimenda sunt? *Quid prodest homini, si mundum universum lu-*
cre-

eretur, anima vero sua detrimentum patitur? ne dicam, facturam.

2. Considera, si non est opera pretium etiam minimum pati detrimentum anima pro lucro mundi, multo minus opera pretium fore pati iacturam. Dicemus quæso te: quid te iurabit totus apparatus voluptatum, dignitarum, gloriæ, quibus fruebaris, si te damnari contingat? An existimas omnibus, quotquot nunc apud Inferos freinunt, Monarchis aliquid afferre levamenti recordationem felicissimi statûs, quo super terram olim fruebantur? an existimas illos delectari thesauris reconditis, solatium capere ex præteritis triumphis? profus contractium. Bonum amissum solam habet vim assilendi. Et quò majus erat bonum, quò exciderunt, eò etiam major est luctus. Non hoc tantum, sed indubitatum est, pro ratione gaudiorum, quæ transierunt, futuras esse præsentis pœnas. Qui plus genio litavit, ibi majori rabie furetur. Qui magis exfatiavit libidinem, ibi magis ardebit. Qui amplius exultavit, ibi in amarioribus lacrymas solvetur. *Incurvabitur sublimitas hominum, inquit Isaias, & humiliabitur altitudo vrorum. c. 2. 17.* Qui olim altus erat, inclinabitur ab incubante gravi onere pœnarum, qui sublimis erat, etiam curvabitur. Quis ergo dubitet nihil tibi profuturum tantum allaborasse promovenda, augenda, vanè exaltanda conditioni familiæ tuæ, quia hæc ipsa exaltatio, si perdas animam,

ad tuam tendet depressionem majorem.

3. Considera, quòd non solum non proderit in inferno, neglexisse animam, ut mundum lucreris, sed neque nunc *Prodest* in hac terrâ. Nam quid demum est totum illud, quod terra præstare tibi potest boni, licet evisceretur seipsam, ut te locupleret, si ad id obtinendum necesse est te exponere vel minimo discrimini salutis? *Quam dabit homo commutationem pro animâ suâ? Mat. 16. 27. Quid dabit homo commutationis pro animâ suâ? Mat. 8. 3.* Non solum hic dare tibi non potes commutationem, id est, æquam compensationem perditioni animæ, sed nec *quid commutationis.* Estne proportio aliqua licet levissima inter ista sensuum oblectamenta, quibus nunc frueris, & illa supplicia, quæ apud Inferos patieris? Inter istos thesauros, & illam mendicitatem? Inter istos triumphos, & illas execrationes? Audi, quid dicant in abyssu *bi, qui peccaverunt. Quid nobis profuit superbia? aut divitiarum jactantia quid contulit nobis? numquid norasti eos non dicere: Profuit, sed Profuit, non dicere: Confert, sed Contulit nobis?* quippe cùm illis miseris tandem aperti sint oculi, hoc est, acquisita per experimentum noticia eorum, quorum antè fidem habebant infirmam, clarè agnoscunt, quòd tormentorum intuitu, in quæ inciderunt, omnia illorum gaudia fuerint ineptia, nec pomo putrido comparanda. Unde Christus, cùm sæpe de hoc argumen-

mento differeret, sicut semel dixerat, *quid proderit homini?* respectu temporis futuri; ita aliâ vice provido consilio dicere voluit, *Quid prodest?* consideratione præsentis. Ad eodè parùm sunt omnia gaudia, quæ etiam dare possit hæc misera terra, respectu minimi infernalis supplicij, ut stultum fore ea in comparationem adducere. *Quid profunt*, illi tui spectabiles magistratus? *Quid prodest* Pedum Pastoralis? *quid prodest* Purpura, quid prodest non una sed tergemina corona? si idcirco te discrimini exponas damnationis æternæ? Sed ita fit. *Mendaces filij hominum in stateris.* Si quidem ipsi faciunt, ut semper temporale præponderet æterno, cum quo nec minimam habere potest proportionem. Nunquam certe invenerit aliquis stateras, quæ dicere de se possint tanta mendacia. Ideo non sunt *mendaces statera in filiis hominum*, sed *mendaces filij hominum in stateris.* Quia homines illas studio inclinant, ut volunt, repugnantes manifesto lumini rationis: *Ipsi fuerunt rebelles luminis.*

4. Considera, quamvis dixerit Christus: *Quid prodest homini, si mundum universum lucratur &c.* Nec unum tamen inventum iri, qui pro tanto lucro damnetur. Plerique damnantur, ut consequantur de hoc mundo non solum particulam, sed particulam ad eodè tenuem, ad eodè modicam, ut sine lacrymis cogitari vix possit. Non est opus, ut Satanas homines capillis prehenso constituat in vertice alicujus Olympi, illis representet *Omnia regna*

mundi, dicatque: *Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me.* O quanto minus est, quod requirunt tot homines, ut flexo poplite illi reddant homagium! contenti sunt cum Achab una vineâ tam egenâ, ut versâ glebâ utilius mutaretur in hortum olerum. Contenti sunt inope Ecclesiâ, exili officio, imò, ut tot Hebræi infames, uno duplione, & pro tantillo non horrent oppressiones pauperum, Simonias, perjuriam, proditorum. Et quod pejus est, quot istorum invenies, qui non accipiant, sed ipsi dent pretium peccati? Extrema calamitas, quam Dominus olim vaticinatus est miseris Hebræis, erat, cum diceret: *Venderis inimicis tuis in servos & ancillas; & non erit, qui emat.* Deut. 28. Impletum est vaticinium sub Tito, cum miseri studiosè quærebant inter Romanos, qui captivos duceret, nec reperiebant, quia ejusmodi mancipiorum triginta uno solido emebantur. Ita faciunt Christianorum nonnulli. Certo modo dæmoni se obtrudunt, ut emat, & ipse potius vult emi. En ut illi perditè amant oblectamenta sensuum, sed jam percipere nequeunt, ad eodè sunt obtusi. Ridet hinc Satanas, permittitque, ut excogitent navas artes suscitandi libidinem quasi emortuam. En ut miseri furore crepant, & tamen non inveniunt modum ulciscendi offensam. En ut torquentur avaritiâ, & tamen facere nesciunt prosperum contractum. En ut ambitione insaniant, & tamen nusquam inveniunt sibi Clima propitium. Atque ita quid

hi miseri percipiunt de peccato? nihil nisi arummosum servitutis amorem. Ceterum non inveniunt, qui ipsis etiam vile pretium numeret. *Non est, qui emat.* Age igitur, effare, si iniqua forte in numero istorum infelicitum te deprehendas, numquid delipsis, si damnari contendas etiam tanto im-

pendio? opera pretium non est pro universo mundo damnari: *Quid prodest homini, si Mundum lucretur, anima vero sua detrimentum patiatur?* & tu opera pretium putas pro uno peccato damnari, quod aded est sterile, imò verò quod est fertile, sed nonnisi peccatorum.

XXVII.

Date Domino DEO vestro gloriam, antequam contenebrescat, & antequam offendant pedes vestri ad Montes caliginosos. Jer.

13. 16.

1. Considera, quid significet hoc loco dare gloriam DEO. Est Agnoscere crimen suum, illud detestari, & deslere, ejus se accusare, & demum debita illud pœnâ castigare. Tunc enim gloriam DEO reddimus, quam sustulimus eum offendendo cogitationibus, verbis, operibus, quando cogitatione, verbo, & opere protestamur, malè nos egisse, dum offendimus. Cogitationi cõgruit examinare delicta, dolere, proponere. Verbo, confiteri demissè, & cum veritate. Operi verò, adimplere pœnitentias injunctas, tum quas satisfactorias, tum quas Medicinales appellamus. Vides igitur magnam Domini bonitatem, dum à nobis id, quod est debitum, acceptat ut donum. Certeum est, ex proprietate sermonis potiùs dicendum fuisse, ut reddamus gloriam ipsi ablatam. Et tamen non ait *reddite, sed date.*

2. Considera, cum vult Dominus, ut ista gloria sibi statim reddatur, an-

tequam contenebrescat, videri posse, quòd illam reddi sibi velit ante mortem. Sed vehementer falleris, vult, ut quamprimum reddas post tuum peccatum. Quia si vel parum cuncteris illud rectè confiteri, videbis mentem tuam inclinare in vesperam, & ubi primò putabas peccatum à te commissum esse malum sat grave, indeque movebaris, consternatus, atque sollicitus, sensim incipies illud contemnerè. Et ubi videris restuas cursu prospere fluere ut priùs, valetudinem constare tibi, nec DEUM tibi monstrare vultum adeò horridum, paulatim dubitabis, sitne peccatum reverà tantum malum, ac dicitur, à fornicationibus gradum facies ad supra, à rancore ad contumelias, ab æmulatione ad vindictas, transibis, & jam densa nocte occupante animum tuum non tantum venies in contemptum peccati, sed illud etiam placebit. O quanti refert non dare tenebris spatium crescendi.

Ci.